

GAZİANTEP TİCARET ODASI YEŞİL BÜLTEN

MART 2026

SAYI: 4

Avrupa Birliği'nden Ara İklim Hedefi: 2040 Yılı %90 Emisyon Azaltım Hedefi Kabul Edildi

Avrupa Parlamentosu, 2050 yılına kadar net sıfır emisyona ulaşma hedefi doğrultusunda Avrupa Birliği (AB) İklim Yasası değişikliklerini onayladı. Yapılan değişiklikle birlikte 2040 yılı için sera gazı emisyonlarının 1990 seviyelerine kıyasla %90 oranında azaltılması hedefi ara ve bağlayıcı bir eşik olarak gündeme alındı.

Yeni çerçeve kapsamında yasa, üye ülkelere 2036 yılından itibaren net emisyon azaltımlarının en fazla %5'ini yüksek kaliteli uluslararası karbon kredileri aracılığıyla karşılama imkânı tanıyor.

Düzenleme, AB Emisyon Ticaret Sistemi'nin (ETS) binalar ve karayolu taşımacılığında kullanılan yakıtlardan kaynaklı emisyonları kapsayacak şekilde genişletilmesine ilişkin takvimi de güncelliyor.

Sistemin ilgili alanlarda (binalar ve karayolu taşımacılığı) uygulanması 2027 yılından 2028 yılına ertelendi. Bu gelişme ise karbon fiyatlama sürecinin önümüzdeki dönemde daha geniş sektörlere yayılacağını gösteriyor.

Avrupa Komisyonu, yapılan güncelleme doğrultusunda; bilimsel veriler, teknolojik gelişmeler ve AB sanayisinin rekabet gücü dikkate alınarak 2040 %90 emisyon hedefi azaltma doğrultusundaki ilerlemeyi her iki yılda bir değerlendirecek.

İş Dünyası Açısından Ne Anlama Geliyor?

2040 için belirlenen %90 azaltım hedefi, AB iklim politikasının kararlılığını ortaya koyarken, dış ticaret ortakları açısından da güçlü bir sinyal niteliği taşıyor.

Önümüzdeki dönemde aşağıdaki başlıklarda gelişmeler bekleniyor:

- Karbon fiyatlarının yükselmesi,
- Sınırdaki karbon düzenlemesinin (SKDM) kapsamının genişlemesi,
- Ürün bazlı karbon verilerinin ticarete teknik gereklilik haline gelmesi,
- Düşük karbonlu üretim belgelerinin yaygınlaşması.

Enerji yoğun sektörler başta olmak üzere AB ile ticaret yapan firmalar için; ürün karbon ayak izi hesaplamaları, enerji verimliliği yatırımları ve yenilenebilir enerjiye geçiş süreçleri stratejik önem taşıyor.

Avrupa Birliği'nden Tekstile Radikal Adım: Satılmayan Ürünlerin İmhası Yasaklanıyor

Avrupa Birliği, tekstil sektöründe atık oluşumunu azaltmak amacıyla önemli bir düzenlemeyi hayata geçiriyor. Avrupa Komisyonu tarafından kabul edilen **Sürdürülebilir Ürünler İçin Ekotasarım Yönetmeliği (ESPR)** kapsamında satılmayan tekstil ürünlerinin imha edilmesi yasaklanıyor.

Bu düzenleme, özellikle büyük ölçekli şirketler için 19 Temmuz 2026 tarihinden itibaren yürürlüğe girecek. 2030 yılı itibarıyla ise orta ölçekli işletmeleri de kapsayacak şekilde genişletilmesi planlanıyor.

Yeni kurallar doğrultusunda, satılmayan giysiler, aksesuarlar ve ayakkabılar artık rutin şekilde imha edilemeyecek.

Ürünlerin yalnızca **güvenlik riski taşıması veya ciddi şekilde hasarlı olması** gibi istisnai durumlarda imha edilmesine izin verilecek.

Ayrıca 2027 yılı Şubat ayından itibaren imha edilen ürün miktarlarının kamuya açıklanması zorunlu olacak ve bu süreç ulusal otoriteler tarafından denetlenecek.

Neden Bu Karar Alındı?

Avrupa Birliği verilerine göre, Avrupa'da tekstil ürünlerinin %4 ila %9'u hiç kullanılmadan imha ediliyor.

Bu tablo, tekstil sektöründe **“üret – sat – imha et”** modelinin artık sürdürülebilir olmadığını ortaya koyuyor.

Şirketler İçin Yeni Dönem: Stok Yönetimi ve Döngüsel Modeller

Şirketler için yeni dönemde stok yönetimi ve iş modeli dönüşümü öne çıkıyor.

Avrupa Komisyonu; firmaları daha etkin stok planlaması yapmaya, iade süreçlerini yeniden yapılandırmaya, yeniden satış ve ikinci el modellerini geliştirmeye, yeniden üretim ve yeniden kullanım uygulamalarını yaygınlaştırmaya teşvik ediyor.

Amaç, sürdürülebilir iş modellerini benimseyen şirketler için eşit rekabet koşulları oluşturmak ve döngüsel ekonomi yaklaşımını sektör genelinde kalıcı hale getirmektir.

İhracatçı Firmalar İçin Yeni Düzenleme Ne Anlama Geliyor?

Avrupa Birliğine tekstil ve hazır giyim ihracatı yapan firmalar açısından bu düzenleme kritik bir öneme sahiptir.

Önümüzdeki dönemde:

- İthalatçı firmalar stok yönetimi ve iade süreçlerinde tedarikçilerden daha fazla şeffaflık talep edebilir.
- Aşırı üretim ve hızlı moda modelleri daha fazla sorgulanabilir.
- Ürün tasarımında dayanıklılık ve yeniden kullanım kriterleri öne çıkabilir.
- Sözleşmelerde “geri alma”, “yeniden değerlendirme” ve “geri dönüşüm” maddeleri artabilir.

Avrupa Birliği'nden Plastik Geri Dönüşümüne Yeni Hamle: İç Pazar ve Rekabet Kuralları Değişiyor

Avrupa Komisyonu, dögüsel ekonomiye geçiş sürecini hızlandırmak amacıyla plastik geri dönüşüm sektörünü merkeze alan yeni bir politika paketi açıkladı. Pilot niteliğindeki bu ilk adımlar, hem geri dönüşüm kapasitesini artırmayı hem de geri dönüştürülmüş plastiklerin Avrupa Birliği iç pazarındaki dolaşımını kolaylaştırmayı hedefliyor.

Bu girişim, yıl içinde sunulması planlanan **Dögüsel Ekonomi Yasası** öncesinde atılmış stratejik bir adım olarak görülüyor.

Gerİ Dönüştürülmüş Plastik Hâlâ “Atık” mı, “Ürün” mü?

Avrupa Komisyonun dikkat çektiği en önemli sorunlardan biri geri dönüştürülmüş plastikler için Avrupa Birliği genelinde uyumlu kriterlerin bulunmaması şeklindedir. Bugün bir Avrupa Birliğine üye ülkede “atık” statüsünde değerlendirilen bir plastik, başka bir ülkede “ürün” kabul edilebiliyor. Bu durum, özellikle sınır ötesi ticarete belirsizlik ve maliyet artışı yaratıyor.

Kimyasal Geri Dönüşüm Hedeflere Dahil Ediliyor

Tek Kullanımlık Plastikler Direktifi çerçevesinde, içecek şişelerinde zorunlu geri dönüştürülmüş içerik oranlarına ilişkin kurallar da güncelleniyor. Yeni düzenleme ile belirli şartlar altında **kimyasal geri dönüşümden elde edilen plastiklerin** de hedeflere sayılması mümkün olacaktır. Bu değişiklik, özellikle kimyasal geri dönüşüm teknolojilerine yatırım yapan veya yapmayı planlayan firmalar için daha öngörülebilir bir mevzuat zemini oluşturabilir.

Gümrük Kodları Ayrılıyor: Rekabet Dengesi Güçleniyor

Avrupa Komisyonu ayrıca, bakir plastik ile geri dönüştürülmüş plastik için ayrı gümrük kodları oluşturmayı planlıyor.

Bu adımın amacı:

- İthal ürünlerin AB standartlarına uyumunu daha etkin denetlemek,
- Haksız rekabeti önlemek,
- AB içindeki geri dönüşüm sektörünü korumaktır.

Ayrıca, küresel plastik piyasalarının daha yakından izleneceği ve gerekirse ticaret önlemlerinin devreye alınabileceği belirtiliyor.

Finansman ve Bölgesel Döngüsellik Merkezi

Paket yalnızca düzenleme değil, aynı zamanda yatırım boyutunu da içeriyor. Avrupa Yatırım Bankası ve ulusal kalkınma bankaları ile iş birliği artırılarak döngüsel ekonomi projelerine finansman sağlanması planlanıyor.

Buna ek olarak, sınır ötesi iş birliklerini güçlendirmek amacıyla Bölgesel Döngüsellik Merkezleri için pilot bir koordinasyon mekanizması hayata geçirilmesi planlanıyor.

YEŞİL DÖNÜŞÜMÜ DESTEKLEME MERKEZİ

Gaziantep Ticaret Odası bünyesinde faaliyet gösteren **Yeşil Dönüşümü Destekleme Merkezi**, işletmelere **çevre dostu uygulamalar, sürdürülebilir üretim, enerji verimliliği, karbon ayak izi yönetimi, atık yönetimi** gibi kritik alanlarda rehberlik hizmetleri sunmaktadır.

DETAYLI BİLGİ İÇİN

<https://yddm.gto.org.tr/tr/>

0342 220 30 30 (329)

tugceaycil@gto.org.tr